

CENTRALT KOORDINEREDE LABORATORIEPROJEKTER SLUTRAPPORT

Projektnummer 2012-29-64-00402

PAH i fødevarer

KONTROLRESULTATER 2016

BAGGRUND OG FORMÅL

PAH dannes under røgning, tørring og stegning af fødevarer. For de vigtigste fødevarer er der fastsat EU grænseværdier for benzo[a]pyren og for PAH(4), hvoraf sidstnævnte angiver det summerede indhold af benzo[a]pyren, benz[a]anthracen, benzo[b]fluoranthren og chrysen. For de fødevarer, hvor der ikke er fastsat EU grænseværdier, er der anvendt følgende vejledende aktionsværdier: 3 µg/kg for benzo[a]pyren og 12 µg/kg for PAH(4).

I projektet "PAH i fødevarer" ønskes undersøgt en række forskellige fødevarer, hvor der i tidligere undersøgelser har vist sig at være problemer. Det drejer sig først og fremmest om røget fisk og grillstegt kød. Endvidere ønskes undersøgt fødevarer som børnemad og tørrede produkter.

METODE OG RESULTATER

I nærværende projekt er udtaget og analyseret 71 fødevarerprøver fordelt på 22 prøver røget fisk, 22 prøver grillet kød og fisk, 18 tørrede produkter, 7 prøver røget kød, samt 2 prøver børnemad. Alle prøver er analyseret på Fødevarestyrelsens kemiske laboratorium i Århus ved anvendelse af gaskromatografi med massespektrometrisk detektion (GC-MS). Analyserede prøver og resultater fremgår af tabel 1.

De højeste indhold af benzo[a]pyren er fundet i the, røget torskerogn samt grillet oksekød. De højeste indhold af PAH(4) er fundet i røget torskerogn og muslinger samt the og græskar-kerner.

En prøve røget torskerogn overskrider de EU fastsatte grænseværdier for benzo[a]pyren og PAH(4) med et indhold af benzo[a]pyren og PAH(4) på hhv. 2,6 og 22,6 µg/kg, hvor grænseværdierne er hhv. 2,0 og 12,0 µg/kg. Herudover overskrider de tre analyserede the prøver de vejledende aktionsværdier for benzo[a]pyren og PAH(4) med et gennemsnitligt indhold af benzo[a]pyren og PAH(4) på hhv. 14,3 og 97,7 µg/kg. Disse resultater er meddelt fødevarer-afdelingerne med anmodning om at gå i dialog med producenterne af de pågældende produkter.

Table 1. Prøveoversigt og resultater fra analyse af PAH i fødevarer i 2016. Interval, gennemsnitligt indhold (gns.) samt EU fastsatte grænseværdier for indhold af benzo[a]pyren og PAH(4) angivet i µg/kg. PAH(4) angiver det summerede indhold af benzo[a]pyren, benz[a]anthracen, benzo[b]fluoranthren og chrysen. Kvantifikationsgrænsen (LOQ) for benzo[a]pyren, benz[a]anthracen, benzo[b]fluoranthren og chrysen er hhv. 0,3; 0,2; 0,3 og 0,3 µg/kg.

Prøvetype	Antal prøver	Benzo[a]pyren			PAH(4)		
		Interval (µg/kg)	Gns. (µg/kg)	Grænseværdi* (µg/kg)	Interval (µg/kg)	Gns. (µg/kg)	Grænseværdi* (µg/kg)
Børnemad	2	<0,3	0,0	1,0	<0,3	0,0	1,0
Fisk, røget	22	<0,3 - 2,6	0,4	2,0	<0,3 - 22,6	2,5	12,0
Laks	4	<0,3	0,1		<0,3 - 1,7	0,9	
Makrel	6	<0,3 - 0,5	0,1		<0,3 - 2,6	0,7	
Muslinger	1	0,6	0,6		5,8	5,8	
Sild	1	<0,3	0,2		1,0	1,0	
Torskerogn	7	<0,3 - 2,6	0,7		<0,3 - 22,6	4,8	
Ål	3	<0,3 - 1,2	0,5		0,4 - 4,7	2,3	
Kød, røget	7	<0,3	0,0	2,0	<0,3 - 0,9	0,2	12,0
Kylling	1	<0,3	0,1		0,9	0,9	
Okse	2	<0,3	0,0		<0,3	0,1	
Svin	4	<0,3	0,0		<0,3	0,1	
Fisk/kød grillet	22	<0,3 - 2,5	0,2	5,0	<0,3 - 6,3	0,8	30,0
Kylling	2	<0,3 - 0,6	0,3		<0,3 - 6,3	3,2	
Laks	2	<0,3	0,1		<0,3 - 0,5	0,3	
Okse	8	<0,3 - 2,5	0,3		<0,3 - 6,3	1,0	
Svin	10	<0,3 - 0,4	0,1		<0,3 - 1,1	0,3	
Tørrede produkter	18	<0,3 - 28,3	2,6		<0,3 - 201	17,6	
Anden frugt	11	<0,3 - 1,4	0,1		<0,3 - 9,0	0,9	
Bananchips	3	<0,3	0,1	2,0	0,6 - 1,6	1,2	20,0
Græskarkerner	1	1,9	1,9		10,6	10,6	
The	3	3,1 - 28,3	14,3		28,2 - 201	97,7	

Grænseværdi* EU fastsatte grænseværdier for benzo[a]pyren og PAH(4) angivet i µg/kg. For de fødevarer, hvor der ikke er fastsat EU grænseværdier (markeret med -), er der anvendt følgende vejledende aktionsværdier: 3 µg/kg for benzo[a]pyren og 12 µg/kg for PAH(4).

KONKLUSION OG VURDERING

Analyseresultaterne viser overskridelse af EU grænseværdier for benzo[a]pyren og PAH(4) i en prøve røget torskerogn, samt overskridelse af den vejledende aktionsværdi i 3 prøver the. Disse resultater er meddelt fødevareafdelingerne med anmodning om at gå i dialog med producenterne af de pågældende produkter. For the er det vurderet, at PAH er bundet til thebladene og ikke går over i den drikkeklare the.

Kontaktpersoner:

Fødevarestyrelsen: Dorthe Licht Cederberg, DLI@fvst.dk

Fødevarestyrelsens laboratorium: Mette Bakman, METBA@fvst.dk

Fødevareinstituttet DTU: Lene Duedahl-Olesen, LDUO@food.dtu.dk

Sikkerhed, sundhed og kvalitet fra jord til bord